

Tromsø, den 20.6.2022

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
v/ seksjon for fisk og vann

Vedr. Statsforvalterens befaring av Stillelva – gjenoppretting eller forbedringstiltak – elveløp og kantvegetasjon- kommentarer til sak 2020/9065

Naturvernforbundet i Troms viser til Statsforvalterens klagesak med referanse 2020/9065 vedrørende ulovlig fysiske tiltak i Stillelva, som er innenfor virkeområdet til vernet av Rensåsvassdraget. Statsforvalteren har i vedtak av 17.2.2022 avslått søknad om tiltak i Stillelva i Tjeldsund, og avslaget gis med hjemmel i § 1 i forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, og begrunnes i fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk og andre ferskvannsorganismer.

I den aktuelle sak har tiltakshaver allerede utført en ulovlig omlegging/ kanalisering av Stillelva uten å innhente tillatelse i forkant og i henhold til regelverket. Da det utførte tiltaket er i strid med forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, kan Statsforvalteren pålegge tiltakshaver å gjenopprette den naturlige tilstanden i vassdraget, jf. § 3 i samme forskrift.

Statsforvalteren har i deres vedtak av 17.2.2022 vist til at det er behov for en befaring av området i sommersesongen for å vurdere krav om gjenoppretting etter forskrift om fysiske tiltak, eventuelt kun kreve forbedringstiltak. Det vises herunder til at Statsforvalteren ønsker også å foreta en befaring før krav til kantvegetasjon etter vannressursloven vurderes.

Naturvernforbundet i Troms er kjent med at denne befarings skal avholdes den 22.6.2022. I den forbindelse viser vi til at Naturvernforbundet i Troms mener at Statsforvalteren må pålegge tiltakshaver å gjenopprette den naturlige tilstanden Stillelva var i før det ulovlige tiltaket ble utført. Vi ser ingen grunn for at tiltakshaver kun skal måtte gjøre noen justeringer i forhold til det ulovlige tiltaket. Vi mener at Stillelva må pålegges ført tilbake til sitt naturlige habitat. Det er etter Naturvernforbundet i Troms sitt syn ikke noe som helst faglig tyngde for å påstå at dagens elveløp av Stillelva er bedre for fiskeyngel en det naturlige løpet av elva, før det ble endret uten tillatelse. Som tidligere vist til i vår klage av 22.1.2020 er vi er kjent med at Stillelva har vært et oppvekstområde for yngel og småfisk, men at dette ikke lengre er tilfellet. Stillelva har blitt endret slik at der det før var svinger i elveløpet er det nå en rett linje, og bunn og kanter i elva er belagt med sten. Det må også her hensyntas at elveløpet er blitt mindre etter omleggingen. Det vises i vedlegg 3 i naboklagen fra 15.3.2019 at bekkeløpet er blitt kraftig forkortet. Dette vil si at mengden habitat og økologisk funksjon er tilsvarende blitt ødelagt. I henhold til flybilder fra 2006, kan en se ut fra vegetasjonens skyggekløft at tegningene til hvor naboen hevder bekken var er riktig, se

<https://norgebilder.no/?x=579662&y=7620547&level=16&utm=33&projects=714&layers=&plannedOmløp=0&plannedGeovekst=0>

Virkningene av å endre elveløpet i saken fremstår fortsatt som synsing og vi finner ingen faglige begrunnelser for det å endre et elveløp på denne måten er positiv og/eller ikke har negative virkninger i lys av de lokale forholdene. Videre er det graverende at endringene ikke er vurdert i forhold til fjerning av kantvegetasjon for naturmangfoldet jf. naturmangfoldlovens prinsipper. Kantvegetasjon er svært viktig langs vassdrag. Videre er Rensåvassdraget ei elv med både laks, ørret og røye og det er vel kjent at tilstøtende elve- og bekkeleier er kjente oppvekstområder for disse artene. Vi mener det må vurderes og tas i betraktning Stillelvas betydning som oppvekstområde for yngel opp mot det vernede vassdraget og hvorvidt endringer i elveløpet og kantvegetasjon har skadet forholdene til yngel.

I tillegg til at det ikke foreligger noen faglige vurderinger som tilsier at det kun bør gjøres justeringer på dagens elveløp, er vi av den oppfatning at allmennpreventive hensyn bør veie tungt i denne saken. Vi er sterkt bekymret for den signaleffekten saken vil få, hvis Statsforvalteren ikke krever at et ulovlig tiltak i vassdrag blir påkrevd gjenopprettet til sin opprinnelse. Dette vil skape en presedens for fremtidige saker, som Naturvernforbundet i Troms ser på med bekymring. Naturvernforbundet i Troms vil selv vurdere ytterligere skritt i denne saken, på bakgrunn av dens alvorlighetsgrad.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Troms v/ styret